

1092/2007. (XI. 29.) Korm. határozat

a „Legyen jobb a gyermekeknek!” Nemzeti Stratégiáról, 2007-2032
szóló 47/2007. (V. 31.) OGY határozat végrehajtásával kapcsolatos
kormányzati feladatokról (2007-2010.)

A 2009.11.26. óta hatályos szöveg

Tartalomjegyzék

Melléklet az 1092/2007. (XI. 29.) Korm. ha- tározathoz	3	II. A gyermekes szülők munkavállalási esé- lyeinek javítása, a gyermekes háztartá- sok szegénységének csökkentése	5
A 2007-2010. évekre vonatkozó kormányzati cselekvési terv kiemelt fejlesztési terü- leteihez kapcsolódó intézkedési terv	3	III. A gyermekek jóléte	6
I. A szegénység újratermelődési ciklusainak megszakítása	3	IV. A program megvalósítását szolgáló egyéb intézkedések	7
		Függelék az 1092/2007. (XI. 29.) Korm. ha- tározathoz	8
		A Biztos Kezdet Program céljai és alapelvei	8

1092/2007. (XI. 29.) Korm. határozat

a „Legyen jobb a gyermekeknek!” Nemzeti Stratégiáról, 2007-2032 szóló 47/2007. (V. 31.) OGY határozat végrehajtásával kapcsolatos kormányzati feladatokról (2007-2010.)

1. A „Legyen jobb a gyermekeknek!” Nemzeti Stratégiáról 2007-2032. szóló 47/2007. (V. 31.) OGY határozat 2. pontjában foglalt felkérésnek eleget téve, a Kormány a Stratégiában meghatározott célkitűzések végrehajtása érdekében 2007-2010. évekre

- a szegénység újratermelődési ciklusainak megszakítását,

- a gyermekes szülők munkavállalási esélyeinek javítását, a gyermekes háztartások szegénységének csökkentését,

- a gyermekeknek nyújtott szolgáltatások minőségének javulását, ezen intézmények együttműködésének javítását,

- a gyermekek jólétének emelését

jelöli meg a három éves kormányzati cselekvési terv kiemelt fejlesztési területeiként.

1/A. El kell indítani és működtetni kell a Biztos Kezdet Program keretében megvalósuló szolgáltatásokat, illetve programokat a függelék szerinti célok és alap-

elvek érvényesülését biztosítva.¹

Felelős: szociális és munkaügyi miniszter²

oktatási és kulturális miniszter³

egészségügyi miniszter⁴

nemzeti fejlesztési és gazdasági miniszter⁵

társadalompolitika összehangolásáért felelős tárca nélküli miniszter⁶

Határidő: folyamatos⁷

1/B. Ki kell dolgozni és nyomon kell követni a Biztos Kezdet Program alapelveire épülő ágazati fejlesztéseket, szolgáltatásokat az érintett tárcák együttműködésében.⁸

Felelős: szociális és munkaügyi miniszter⁹

oktatási és kulturális miniszter¹⁰

egészségügyi miniszter¹¹

társadalompolitika összehangolásáért felelős tárca nélküli miniszter¹²

Határidő: folyamatos¹³

¹Az 1092/2007. (XI. 29.) Korm. határozat 1/A-1/E. pontját az 1195/2009. (XI. 20.) Korm. határozat 1. pontja iktatta be. Hatályos: 2009.11.25.

²Az 1092/2007. (XI. 29.) Korm. határozat 1/A-1/E. pontját az 1195/2009. (XI. 20.) Korm. határozat 1. pontja iktatta be. Hatályos: 2009.11.25.

³Az 1092/2007. (XI. 29.) Korm. határozat 1/A-1/E. pontját az 1195/2009. (XI. 20.) Korm. határozat 1. pontja iktatta be. Hatályos: 2009.11.25.

⁴Az 1092/2007. (XI. 29.) Korm. határozat 1/A-1/E. pontját az 1195/2009. (XI. 20.) Korm. határozat 1. pontja iktatta be. Hatályos: 2009.11.25.

⁵Az 1092/2007. (XI. 29.) Korm. határozat 1/A-1/E. pontját az 1195/2009. (XI. 20.) Korm. határozat 1. pontja iktatta be. Hatályos: 2009.11.25.

⁶Az 1092/2007. (XI. 29.) Korm. határozat 1/A-1/E. pontját az 1195/2009. (XI. 20.) Korm. határozat 1. pontja iktatta be. Hatályos: 2009.11.25.

⁷Az 1092/2007. (XI. 29.) Korm. határozat 1/A-1/E. pontját az 1195/2009. (XI. 20.) Korm. határozat 1. pontja iktatta be. Hatályos: 2009.11.25.

⁸Az 1092/2007. (XI. 29.) Korm. határozat 1/A-1/E. pontját az 1195/2009. (XI. 20.) Korm. határozat 1. pontja iktatta be. Hatályos: 2009.11.25.

⁹Az 1092/2007. (XI. 29.) Korm. határozat 1/A-1/E. pontját az 1195/2009. (XI. 20.) Korm. határozat 1. pontja iktatta be. Hatályos: 2009.11.25.

¹⁰Az 1092/2007. (XI. 29.) Korm. határozat 1/A-1/E. pontját az 1195/2009. (XI. 20.) Korm. határozat 1. pontja iktatta be. Hatályos: 2009.11.25.

¹¹Az 1092/2007. (XI. 29.) Korm. határozat 1/A-1/E. pontját az 1195/2009. (XI. 20.) Korm. határozat 1. pontja iktatta be. Hatályos: 2009.11.25.

¹²Az 1092/2007. (XI. 29.) Korm. határozat 1/A-1/E. pontját az 1195/2009. (XI. 20.) Korm. határozat 1. pontja iktatta be. Hatályos: 2009.11.25.

¹³Az 1092/2007. (XI. 29.) Korm. határozat 1/A-1/E. pontját az 1195/2009. (XI. 20.) Korm. határozat 1. pontja iktatta be. Hatályos: 2009.11.25.

1/C. Ki kell dolgozni a Biztos Kezdet Program alapelveinek megfelelő szolgáltatások egységes minősítési rendszerét.¹⁴

Felelős: szociális és munkaügyi miniszter¹⁵

oktatási és kulturális miniszter¹⁶

egészségügyi miniszter¹⁷

társadalompolitika összehangolásáért felelős tárca nélküli miniszter¹⁸

Határidő: 2010. december 31.¹⁹

1/D. Ki kell alakítani a Biztos Kezdet Programhoz kapcsolódó képzések és továbbképzések- a Program alapelveire épülő – egységes szemléletét és ki kell dolgozni olyan interszektorális képzési programot, amely a szakterületek együttműködését segíti elő.²⁰

Felelős: szociális és munkaügyi miniszter oktatási és kulturális miniszter egészségügyi miniszter²¹

társadalompolitika összehangolásáért felelős tárca nélküli miniszter²²

Határidő: 2010. december 31.²³

1/E. Ki kell dolgozni az Európai Unió forrásból létrejövő és működésüket megkezdő Biztos Kezdet Gyerekházak továbbműködtetése hazai forrásból történő

finanszírozásának feltételrendszerét és biztosítani kell a programok folyamatos működtetését.²⁴

Felelős: szociális és munkaügyi miniszter²⁵

pénzügyminiszter²⁶

önkormányzati miniszter²⁷

társadalompolitika összehangolásáért felelős tárca nélküli miniszter²⁸

Határidő: a Biztos Kezdet Gyerekházak működtetésének hazai forrásból történő finanszírozására vonatkozó feltételrendszer kialakítására 2010. december 31.²⁹

2. A Kormány a három éves cselekvési terv kiemelt fejlesztési területeihez kapcsolódó intézkedésekről elfogadja a *melléklet* szerinti intézkedési tervet.

3. Ez a határozat a közzététele napján lép hatályba. A miniszterelnök helyett:

Kiss Péter s. k.,

a Miniszterelnöki Hivatal vezető miniszter

¹⁴Az 1092/2007. (XI. 29.) Korm. határozat 1/A-1/E. pontját az 1195/2009. (XI. 20.) Korm. határozat 1. pontja iktatta be. Hatályos: 2009.11.25.

¹⁵Az 1092/2007. (XI. 29.) Korm. határozat 1/A-1/E. pontját az 1195/2009. (XI. 20.) Korm. határozat 1. pontja iktatta be. Hatályos: 2009.11.25.

¹⁶Az 1092/2007. (XI. 29.) Korm. határozat 1/A-1/E. pontját az 1195/2009. (XI. 20.) Korm. határozat 1. pontja iktatta be. Hatályos: 2009.11.25.

¹⁷Az 1092/2007. (XI. 29.) Korm. határozat 1/A-1/E. pontját az 1195/2009. (XI. 20.) Korm. határozat 1. pontja iktatta be. Hatályos: 2009.11.25.

¹⁸Az 1092/2007. (XI. 29.) Korm. határozat 1/A-1/E. pontját az 1195/2009. (XI. 20.) Korm. határozat 1. pontja iktatta be. Hatályos: 2009.11.25.

¹⁹Az 1092/2007. (XI. 29.) Korm. határozat 1/A-1/E. pontját az 1195/2009. (XI. 20.) Korm. határozat 1. pontja iktatta be. Hatályos: 2009.11.25.

²⁰Az 1092/2007. (XI. 29.) Korm. határozat 1/A-1/E. pontját az 1195/2009. (XI. 20.) Korm. határozat 1. pontja iktatta be. Hatályos: 2009.11.25.

²¹Az 1092/2007. (XI. 29.) Korm. határozat 1/A-1/E. pontját az 1195/2009. (XI. 20.) Korm. határozat 1. pontja iktatta be. Hatályos: 2009.11.25.

²²Az 1092/2007. (XI. 29.) Korm. határozat 1/A-1/E. pontját az 1195/2009. (XI. 20.) Korm. határozat 1. pontja iktatta be. Hatályos: 2009.11.25.

²³Az 1092/2007. (XI. 29.) Korm. határozat 1/A-1/E. pontját az 1195/2009. (XI. 20.) Korm. határozat 1. pontja iktatta be. Hatályos: 2009.11.25.

²⁴Az 1092/2007. (XI. 29.) Korm. határozat 1/A-1/E. pontját az 1195/2009. (XI. 20.) Korm. határozat 1. pontja iktatta be. Hatályos: 2009.11.25.

²⁵Az 1092/2007. (XI. 29.) Korm. határozat 1/A-1/E. pontját az 1195/2009. (XI. 20.) Korm. határozat 1. pontja iktatta be. Hatályos: 2009.11.25.

²⁶Az 1092/2007. (XI. 29.) Korm. határozat 1/A-1/E. pontját az 1195/2009. (XI. 20.) Korm. határozat 1. pontja iktatta be. Hatályos: 2009.11.25.

²⁷Az 1092/2007. (XI. 29.) Korm. határozat 1/A-1/E. pontját az 1195/2009. (XI. 20.) Korm. határozat 1. pontja iktatta be. Hatályos: 2009.11.25.

²⁸Az 1092/2007. (XI. 29.) Korm. határozat 1/A-1/E. pontját az 1195/2009. (XI. 20.) Korm. határozat 1. pontja iktatta be. Hatályos: 2009.11.25.

²⁹Az 1092/2007. (XI. 29.) Korm. határozat 1/A-1/E. pontját az 1195/2009. (XI. 20.) Korm. határozat 1. pontja iktatta be. Hatályos: 2009.11.25.

**Melléklet az 1092/2007. (XI. 29.) Korm.
határozathoz**

**A 2007-2010. évekre vonatkozó kormányzati
cselekvési terv kiemelt fejlesztési területeihez
kapcsolódó intézkedési terv**

**I. A szegénység újratermelődési ciklusainak
megszakítása**

**A) Teljesebb körű hozzáférés a korai felzárkóztatást
szolgáló ellátási formákhoz**

1. A problémák korai felismerése, a 0-7 éves korú gyermekek testi, értelmi, érzelmi és szociális fejlődésének segítése, a gyermekek sikeres iskolakezdése érdekében preventív képességgondozó és fejlesztő szolgáltatásokat kell nyújtani, elsősorban a leghátrányosabb helyzetű, szolgáltatáshiányos térségekben.

Felelős: szociális és munkaügyi miniszter
oktatási és kulturális miniszter

Határidő: 2009. II. félévétől folyamatosan

2. Ki kell dolgozni a 0-7 éves korú gyermekek fejlődésének komplex (szomatikus, pszichomotoros, érzékszervi, kognitív stb.) méréséhez és követéséhez szükséges állapotfelmérő adatlapok standardjait és eljárási protokolljait annak érdekében, hogy a fejlődésben való megakadás és a fejlődést hátráltató problémák időben felismerhetők és kezelhetők legyenek.

Felelős: egészségügyi miniszter

Határidő: 2008. december 31.

3. A 2. pont szerint kiépítendő adatbázison alapuló, preventív teljes körű szűrő- és jelzőrendszereket kell kiépíteni a gyermekek szociális, egészségi, mentális állapotában, valamint magatartásában, és olvasási-számolási képességében mutatkozó fejlődés monitorozására.

További intézkedéseket és jogszabály-módosításokat kell előkészíteni annak érdekében, hogy megszűnjön az indokolatlan fogyatékosná nyilvánítás.

Felelős: oktatási és kulturális miniszter

szociális és munkaügyi miniszter

egészségügyi miniszter

Határidő: 2010. szeptember 1.

4. Biztosítani kell a gyermekek egészségügyi helyzetének javítása érdekében a korszerű gyermek-egészségügyi ismeretek átadását a szülőknek, a gyermekekkel foglalkozó szolgáltatásoknak, intézményeknek egyaránt.

Felelős: egészségügyi miniszter

Határidő: folyamatos

B) Jobb iskolázási esélyek a szegénységben felnevelkedő gyermekek számára

5. A halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek időben történő beóvodázási gyakorlatának megteremtése, az óvodából az iskolába átvezetés, a későbbi iskolai eredményesség érdekében olyan óvodahálózatot kell kialakítani, amely az oktatási intézmény, a helyi szociális és egészségügyi szakemberek tevékenységének összehangolása, a szülőkkel való kapcsolattartás révén lehetővé teszi a későbbiekben a jó gyakorlatok széles körű adaptálását.

Felelős: oktatási és kulturális miniszter

szociális és munkaügyi miniszter

egészségügyi miniszter

Határidő: 2008. december 31.

6. A tanulók eltérő ütemű fejlődéséből, fejlesztési szükségleteiből fakadó egyéni hátrányok csökkentése, az alapkészségek sikeres megalapozása és kibontakoztatása érdekében az általános iskolák első évfolyamos tanulói alapkészségek fejlesztése érdekében, az ezt elősegítő pedagógiai tevékenység megalapozásához diagnosztikus fejlődésvizsgáló rendszert kell alkalmazni.

Felelős: oktatási és kulturális miniszter

Határidő: 2007. december, évente ismétlődően

7. Fejleszteni kell a térségi iskola- és óvodafejlesztő központok (TIOK) regionális hálózatát, az óvodákkal, az iskolákkal való kapcsolattartásra, a fejlesztő és szolgáltató típusú tevékenységek összehangolására, szolgáltatások nyújtására.

Felelős: oktatási és kulturális miniszter

Határidő: folyamatos

8. A gyermekek alapvető képességeinek fejlesztése, szociális helyzetükből eredő hátrányaik ellensúlyozására biztosítani kell a forrásokat a képességkibontakoztató, az integrációs felkészítés, valamint az óvodai fejlesztő programok támogatására a korszerű pedagógiai módszerek alkalmazása érdekében.

Felelős: oktatási és kulturális miniszter

Határidő: folyamatos

9. A közszolgáltatások jobb térségi ellátását célzó infrastruktúrális beruházásokkal párhuzamosan javítani

kell a gyermekek nevelését és oktatását szolgáló intézmények hatékonyságát és eredményességét pedagógiai és intézményi reformokkal, a pedagógusok, iskola-vezetők képzésével, továbbképzésével.

Felelős: oktatási és kulturális miniszter

önkormányzati és területfejlesztési miniszter

gazdasági és közlekedési miniszter

Határidő: folyamatos

10. A 0-7 éves korosztályra kiterjesztve meg kell újítani az iskoláskor előtti gyermekekkel foglalkozó szakemberek felsőfokú képzését.

Felelős: oktatási és kulturális miniszter

szociális és munkaügyi miniszter

egészségügyi miniszter

Határidő: 2009. szeptember 1.

C) Küzdelem a szegregáció ellen, a gyermekek esélyegyenlőségének elősegítése

11. Elő kell segíteni az inkluzív, együttnevelő pedagógiai kultúra terjedését, a közoktatási intézményekben felismert szegregációs formák felszámolását. Támogatni kell az integrációs és a képességkibontakoztató felkészítést, valamint az óvodai fejlesztő programokat, a szakmai szolgáltató feladatok ellátását, az együttnevelő pedagógiát támogató közösségi, társadalmi szemléletmód kialakulását, az ehhez szükséges szakmai hálózat kiépítését. Törekedni kell arra, hogy a szolgáltatások és a szakemberek a közoktatási intézményekben legyenek elérhetőek.

Felelős: oktatási és kulturális miniszter *Határidő:* folyamatos

12. A halmozottan hátrányos helyzetű és a roma tanulók szegregációjának visszaszorítása és az esélyegyenlőség megteremtése érdekében az oktatás hatékonyságát és eredményességét növelő programok fejlesztése, széles körű alkalmazása révén a minőségi oktatáshoz való hozzáférés társadalmi és területi kiegyenlítésében jelentős előrelépésekre van szükség. Folytatni kell az antidiszkriminációs jelzőrendszer kiépítését és működtetését a közoktatási intézményekben.

Felelős: oktatási és kulturális miniszter

Határidő: folyamatos

13. A hátrányos helyzetű tanulók iskolai sikeressége, a lemorzsolódás csökkentése, a szülők és az iskola kapcsolatának javítása, a tanköteles koron túli fiatalok magasabb iskolai végzettséghez juttatása és a

társadalmi, gazdasági szempontból hátrányos helyzetben lévő települések közoktatási intézményeiben való foglalkoztatása érdekében ki kell dolgozni a képzési-foglalkoztatási programok rendszerszinten történő alkalmazásának alapjait.

Felelős: oktatási és kulturális miniszter

szociális és munkaügyi miniszter

Határidő: 2009. január 1.

14. A halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek iskolai sikerességének megerősítése érdekében a Tanoda programban részt vevő gyermekek számát növelni kell.

Felelős: oktatási és kulturális miniszter

Határidő: folyamatos

15. A hátrányos helyzetű szülők szegénységben nevelkedő gyermekei tanulását a továbbtanulást elősegítő, ösztönző támogatási formák, ösztöndíj-rendszerek bevezetésével kell segíteni.

Felelős: oktatási és kulturális miniszter

Határidő: folyamatos

16. A közép- és felsőoktatásban tanuló roma fiatalok tehetséggondozása, anyagi és szellemi támogatása érdekében támogatni kell a „Láthatatlan Kollégiumi”, valamint az Arany János Tehetséggondozó és Kollégiumi programokat.

Felelős: oktatási és kulturális miniszter

Határidő: folyamatos

17. A hátrányos helyzetű emberek kiszolgáltatottságának csökkentése, a helyi közösség szerepének a társadalmi integráció elősegítésében való növelése érdekében az aktív állampolgárságra, toleranciára felkészítő programokat kell kidolgozni.

Felelős: oktatási és kulturális miniszter

Határidő: folyamatos

18. A minőségi közszolgáltatások elérhetőségének biztosítása, ezen belül a gyermekek biztonságos utaztatása, valamint egyéb közösségi célok megvalósítása érdekében folytatni kell a Közösségi busz programot, elsősorban a leghátrányosabb helyzetű kistérségekben.

Felelős: önkormányzati és területfejlesztési miniszter

Határidő: folyamatos

II. A gyermekes szülők munkavállalási esélyeinek javítása, a gyermekes háztartások szegénységének csökkentése

A) Foglalkoztatás

19. Támogatási formákat és szolgáltatásokat kell kidolgozni az alacsony iskolai végzettségű emberek elhelyezkedésének, munkahelyre történő tartós beilleszkedésének segítésére.

Felelős: szociális és munkaügyi miniszter

Határidő: folyamatos

20. A hátrányok által leginkább érintett kisgyermekes nők, valamint a hozzátartozóik ápolása után a munkaerőpiacra visszatérni kívánók foglalkoztathatóságának javítása, a készségek és a szaktudás megújítása, új ismeretek elsajátítása, munkatapasztalat-szerzés biztosítása érdekében kiemelten kell támogatni a nők munkaerő-piaci belépését, visszatérését.

Felelős: szociális és munkaügyi miniszter

Határidő: negyedévtől folyamatosan

21. A munkaerő-kompetenciák fejlesztése érdekében olyan programokat kell indítani, amelyek a szakmai tudás mellett a tanuláshoz szükséges kompetenciák fejlesztésével járulnak hozzá a gazdaság versenyképességének növeléséhez szükséges képzett munkaerő biztosításához. A programok az idegen nyelv elsajátítását, felhasználói szintű számítógépes ismeretek megszerzését, valamint a vállalászási ismeretek és életviteli kompetenciák fejlesztését támogatják.

Felelős: szociális és munkaügyi miniszter

Határidő: folyamatos

22. A gyermekes szülők munkavállalási esélyeinek javítását célzó intézkedések és programok indikátorainak kidolgozása, folyamatos nyomon követése és felülvizsgálata, illetve visszacsatolása érdekében biztosítani kell ennek informatikai hátterét.

Felelős: szociális és munkaügyi miniszter

Határidő: 2008. december 31.

B) Gyermek napközbeni ellátásának javítása

23. A szolgáltatáshiányos, illetve a férőhelyhiányos településeken ösztönözni kell a gyermekek napközbeni ellátásának kiépítését. Módszertani segítséget kell nyújtani az önkormányzatoknak az ellátórendszer teljesebb körű és jobb minőségű működtetéséhez, figyelembe véve az alternatív formák működtetésének lehetőségeit is.

Felelős: szociális és munkaügyi miniszter

önkormányzati és területfejlesztési miniszter

Határidő: folyamatos

24. A napközbeni ellátás térítési díj rendszerének átalakításával párhuzamosan olyan támogatási rendszert kell kidolgozni, amely kiegészíti a szociálisan rászoruló gyermekek szülei által fizetendő térítési díjakat.

Felelős: szociális és munkaügyi miniszter
pénzügyminiszter

Határidő: 2008. augusztus 31.

25. Ki kell dolgozni a bölcsődei-óvodai integráció szakmai, jogi és működési feltételeit, valamint a kistépüléseken a 0-7 éves korosztályt ellátó intézményrendszer létrehozásának, működtetésének és finanszírozásának kereteit.

Felelős: szociális és munkaügyi miniszter
oktatási és kulturális miniszter

Határidő: a koncepció kidolgozására 2008. augusztus 31.

26. A szülők munkarendjéhez igazodóan át kell alakítani a gyermekintézmények nyitva tartását, a megnövekedett költségek állami finanszírozásának biztosításával.

Felelős: szociális és munkaügyi miniszter
oktatási és kulturális miniszter
pénzügyminiszter

Határidő: 2009. július 1.

27. Meg kell vizsgálni, hogy a gyermekek napközbeni ellátását biztosító szolgáltatások milyen módon vállalhatnának nagyobb szerepet a fogyatékossgal élő gyermekek korai fejlesztésében és napközbeni felügyeletében.

Felelős: szociális és munkaügyi miniszter
oktatási és kulturális miniszter

Határidő: 2008. augusztus 31.

28. Annak érdekében, hogy a gyermekek napközbeni ellátása ne csak a tanévhez kapcsolódjon, az általános iskolai napközi foglalkozás és szabadidős programok támogatását ki kell terjeszteni a nyári időszakra is.

Felelős: oktatási és kulturális miniszter
pénzügyminiszter

Határidő: 2009. július 1-jétől folyamatosan

C) A gyermekes családok szegénységét enyhítő intézkedések

29. A gyermekek szociális biztonságának növelése érdekében 2010-ig fokozatosan be kell vezetni az általános iskola felső tagozatán is a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők számára az ingyenes étkeztetést.

Felelős: szociális és munkaügyi miniszter
oktatási és kulturális miniszter
pénzügyminiszter

Határidő: felső tagozat 5. osztály-2008. január 1-jétől felső tagozat 6. osztály – 2009. január 1-jétől felső tagozat 7-8. osztály – 2010. január 1-jétől

30. A nyári hónapokban a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermekek napi egyszeri melegétkeztetése érdekében ki kell dolgozni a nyári gyermekétkeztetés rendszerszerű működtetésének szabályait és biztosítani kell az ehhez szükséges forrásokat. Pályázati forrásokkal is ösztönözni kell az ehhez szükséges feltételek kialakítását.

Felelős: szociális és munkaügyi miniszter
oktatási és kulturális miniszter
pénzügyminiszter

önkormányzati és területfejlesztési miniszter

Határidő: a szabályozás kidolgozására: 2008. január 1. a nyári étkeztetés kiterjesztésére: 2008. július 1-jétől folyamatosan

31. Az egészséges táplálkozás biztosítása, az étkeztetés minőségének és körülményeinek javítása érdekében felül kell vizsgálni a gyermekétkeztetés normatíváját, az elismerhető költségeket, a díjrendszert, az állami hozzájárulást.

Felelős: szociális és munkaügyi miniszter
oktatási és kulturális miniszter
pénzügyminiszter

Határidő: 2008. január 1.

32. A családok lakáshoz jutásának elősegítése, a lakhatási körülményeik javítása, a lakásvesztés kockázatának, a családok lakásfenntartási terheinek csökkentése érdekében felül kell vizsgálni a lakáscélú állami támogatások rendszerét. A szociális bérlakás és lakhatási támogatások átalakításával elő kell segíteni az egészséges, biztonságos, szegregációmentes lakhatást.

Felelős: önkormányzati és területfejlesztési miniszter
szociális és munkaügyi miniszter

pénzügyminiszter

Határidő: 2009. december 31.

33. Felül kell vizsgálni a gyermekes családoknak nyújtott támogatások egész rendszerét, így a családi pótlék további differenciálásának lehetőségét, különös tekintettel a három- és többgyermekesek, valamint az egyszülős családok családi pótlékának emelésére.

Felelős: szociális és munkaügyi miniszter
pénzügyminiszter

Határidő: 2008. december 31. a családi pótlék differenciált emelésére: 2008. január 1.

III. A gyermekek jóléte

A) A szabadidő kulturált eltöltésének segítése

34. Komplex ifjúsági közösségi terek, multifunkcionális létesítmények kialakítását kell támogatni, gyermek- és ifjúsági programok céljára.

Felelős: önkormányzati és területfejlesztési miniszter
oktatási és kulturális miniszter földművelésügyi és vidékfejlesztési miniszter szociális és munkaügyi miniszter

Határidő: folyamatos

35. Szabadon használható sportolásra alkalmas terek (grund) építésével és a meglévő sportlétesítmények, iskolai sportpályák délutáni és hétfégi nyitva tartásának támogatásával kell biztosítani a hétfégi és szünidei sportolási lehetőségeket, a fiatalok szabadidejének hasznosabb eltöltését, sportolási lehetőségének könnyítését.

Felelős: önkormányzati és területfejlesztési miniszter
oktatási és kulturális miniszter

Határidő: folyamatos

36. A társadalmi, szociális hátrányok (szegénység, szülők munkanélkülisége, iskolázatlan szülők, deviáns családi környezet stb.) miatt az iskolai lemorzsolódás, a sikertelen munkaerő-piaci megjelenés, illetve a bűnelkövetés veszélyének kitett iskoláskorú gyermekek és fiatalok számára a szociális alapkészségeik megerősítését, a szabadidejük hasznos eltöltését segítő, a tanulás és a munka közötti átmenetet támogató integrációs programokat kell indítani.

Felelős: szociális és munkaügyi miniszter
önkormányzati és területfejlesztési miniszter

Határidő: 2008. I. félévétől folyamatos

B) A gyermekeknek nyújtott szolgáltatások színvonalának javítása

37. A regionális operatív program keretében megvalósuló, a gyermekek nevelését-oktatását szolgáló közszolgáltatások térségi ellátásának biztosítását célzó infrastrukturális beruházások eredményességét oktatási programcsomagok adaptációjával, pedagógusoknak, iskolavezetőknek nyújtott továbbképzésekkel, taneszközök, mérési eljárások alkalmazásával kell biztosítani.

Felelős: oktatási és kulturális miniszter

önkormányzati és területfejlesztési miniszter

gazdasági és közlekedési miniszter

Határidő: folyamatos

38. A prevenció hatékonyabb megvalósítását célozva a gyermekjóléti szolgálat szakmai fejlesztése keretében az önkormányzatok lehetőségeihez jól igazodó szolgáltatási rendszert és finanszírozást kell kialakítani.

Felelős: szociális és munkaügyi miniszter

Határidő: a kidolgozásra: 2008. szeptember 1. a bevezetésre: 2009. január 1.

39. A veszélyeztetett gyermekek személyiségfejlődésének biztosítása, sikeres iskolai karrierje és társadalmi beilleszkedése érdekében, a gyermekek és családjuk számára családi kríziseket kezelő programokat kell kidolgozni és működtetni.

Felelős: szociális és munkaügyi miniszter

önkormányzati és területfejlesztési miniszter

Határidő: 2008. I. félévtől folyamatos

40. A gyermekjóléti szolgáltatás minőségének javítása, hatékonyságának, hatásosságának és célzottságának javulása érdekében fejleszteni kell a szolgálatok informatikai hátterét, adatbázisok kialakításával.

Felelős: szociális és munkaügyi miniszter

önkormányzati és területfejlesztési miniszter gazdasági és közlekedési miniszter

Határidő: folyamatos

41. Meg kell teremteni a Kék Vonal Gyermek és Ifjúsági telefonszolgálat kiszámítható működéséhez szükséges feltételeket a krízishelyzetben lévő, segítséget kérő gyermekek, fiatalok számára ingyenes, anonim szolgáltatás megteremtése, az eltűnt gyermekeket segítő, harmonizált európai hívószám bevezetése, valamint operációs központ létrehozása érdekében.

Felelős: szociális és munkaügyi miniszter

Miniszterelnöki Hivatalt vezető miniszter

külügyminiszter

gazdasági és közlekedési miniszter

Határidő: 2008. január 1-jétől folyamatosan

IV. A program megvalósítását szolgáló egyéb intézkedések**A) A gyermekeknek nyújtott szolgáltatások működési módjának együttműködésének javítása**

42. A gyermekek egyénre szabott képességfejlesztésének, a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek iskolai eredményének javítása érdekében javítani kell a szociális, egészségügyi, oktatási szakemberek együttműködésének hatékonyságát.

Felelős: szociális és munkaügyi miniszter

egészségügyi miniszter

oktatási és kulturális miniszter

Határidő: folyamatos

43. Ki kell dolgozni a fogyatékos gyermekek korai diagnosztikája és fejlesztése érdekében az egészségügyi, közoktatási, szociális és gyermekvédelmi intézmények együttműködésének jogszabályi, intézményi, működési feltételeit.

Felelős: szociális és munkaügyi miniszter

egészségügyi miniszter

oktatási és kulturális miniszter

Határidő: 2009. december 31.

B) A kormányzati intézkedések eredményességének és költséghatékonyságának mérése

AA. A kormányzati cselekvési tervben szereplő intézkedések, programok eredményességének és költséghatékonyságának mérése és értékelése érdekében

a) minden közreműködő miniszter, a felelőssége alá tartozó programhoz köteles a Miniszterelnöki Hivatallal és a KSH-val együttműködve kidolgozni a programok, intézkedések eredményeit mérő indikátorokat;

Felelős: Miniszterelnöki Hivatalt vezető miniszter

KSH elnöke

Határidő: folyamatos

b) A Miniszterelnöki Hivatal módszertani segítséget biztosít, folyamatosan figyelemmel kíséri és értékeli a programok megvalósulását és az újabb három

éves cselekvési tervhez elemző értékelést készít, ebben együttműködik a Stratégia Értékelő Bizottsággal, valamint az MTA Közgazdaságtudományi Intézet Gyermekprogram Irodájával;

Felelős: Miniszterelnöki Hivatalt vezető miniszter

Határidő: folyamatos

c) A Miniszterelnöki Hivatal az Önkormányzati és Területfejlesztési Minisztériummal együttműködve módszertani segítséget nyújt a kistérségi társulásoknak, települési önkormányzatoknak annak érdekében, hogy a Stratégia megvalósulását segítő helyi gyermekesély programokat dolgozzanak ki. A Miniszterelnöki Hivatal gyűjti és terjeszti a gyermekek esélyeit érdemben javító jó gyakorlatokat.

Felelős: Miniszterelnöki Hivatalt vezető miniszter

önkormányzati és területfejlesztési miniszter

Határidő: folyamatos

C) *Az uniós források felhasználásának koordinációja*

45. A gyermekekre és a családokra irányuló szolgáltatások és programok színvonalának és elérhetőségének, s ezáltal a gyermekek integrációs esélyeinek javítása érdekében biztosítani kell az uniós forrásból induló programok szakmai, módszertani megalapozását és háttértámogatását, a gyermekek érdekeire érzékeny szemlélet kialakulásának elősegítését minden szereplő, illetve minden érintett körében.

Felelős: önkormányzati és területfejlesztési miniszter
szociális és munkaügyi miniszter

Határidő: folyamatos

46. 2010-ig 10 modell-értékű, komplex, kistérségi szintű kiemelt programot kell elindítani a Stratégiában megfogalmazott célok összehangolt érvényesítésére. A kistérségi programok módszertani megalapozásába be kell vonni az MTA Közgazdaságtudományi Intézetének Gyermekprogram Irodáját.

Felelős: Miniszterelnöki Hivatalt vezető miniszter

szociális és munkaügyi miniszter

önkormányzati és területfejlesztési miniszter

Határidő: folyamatos

47. A gyermekek esélyeit javító uniós fejlesztési források felhasználása során biztosítani kell, hogy a pályázati (versenyeztetett) eljárások mellett a hátrányos

helyzetű települések és térségek kedvezőtlen versenyfeltételeit az eljárási rend kompenzálja, és ezzel a programok a felzárkóztatás céljait is szolgálják.

Felelős: önkormányzati és területfejlesztési miniszter
a Miniszterelnöki Hivatalt vezető miniszter

Határidő: folyamatos

Függelék az 1092/2007. (XI. 29.) Korm. határozathoz³⁰

A Biztos Kezdet Program céljai és alapelvei³¹

1. Bevezető

A magyarországi Biztos Kezdet Program (a továbbiakban: Program) alaptézisei – a „Legyen jobb a gyermekeknek!” Nemzeti Stratégiáról, 2007-2032 sz. 47/2007. (V. 31.) OGY határozatban megfogalmazott célokkal és alapelvekkel összhangban – az alábbiakban kerülnek meghatározásra. Mindazoknak, akik Biztos Kezdet szolgáltatásokat kívánnak nyújtani, e célokat és alapelveket kell érvényesíteniük a szolgáltatás kialakítása során.

A Program feladata, hogy hatékonyan avatkozzon be a szegénység és a kirekesztettség hatásai, illetve következményei újratermelődésének megakadályozása érdekében.

A Program különös hangsúlyt fektet a gyermeki jogok érvényesítésére. A gyerekek születésüktől fogva aktív szereplői a család, a közösség, a társadalom életének. A legfiatalabb gyerekek jogainak érvényesítése érdekében tekintettel kell lenni az életkorukból adódó sajátos fizikai és érzelmi szükségletekre, valamint arra, hogy koragyermekkorban alapvető szükségletük a játékhoz, felfedezéshez, tanuláshoz, társas kapcsolatokhoz szükséges személyes és tárgyi környezet megléte. Minden gyereknek joga van a boldog gyermekkorhoz. A korai életévek különös odafigyelést igényelnek, mivel ebben az életkorban alakulnak ki az alapjai a későbbi iskolai sikernek és társadalmi részvételnek. A Program alapelveinek megfelelően történik a Biztos Kezdet Gyerekházak létrehozása, hálózatuk kialakítása. A Program és annak célkitűzései azonban nem csak a Gyerekházak formájában valósulhatnak meg. Az alapelveknek megfelelő más szolgáltatások (pl. sajátos feltételekkel kialakuló csoportok óvodában, bölcsődében, játszóházakban, egészségházakban stb.) is

³⁰Az 1092/2007. (XI. 29.) Korm. határozat jelölt részét az 1195/2009. (XI. 20.) Korm. határozat melléklete iktatta be. Hatályos: 2009.11.25.

³¹Az 1092/2007. (XI. 29.) Korm. határozat jelölt részét az 1195/2009. (XI. 20.) Korm. határozat melléklete iktatta be. Hatályos: 2009.11.25.

szolgálhatják a Program célkitűzéseit, és így részei lehetnek annak.

2. Célok

A Program a gyermekszegénység kedvezőtlen következményeit és a gyermekek társadalmi kirekesztettségét kívánja visszaszorítani. Középpontjában azok a szegénységben élő, 0-7 (ebből kiemelten 0-5) éves gyereket nevelő családok állnak, akik forrásaik szűkössége, valamint a jó minőségű szolgáltatások elérésének korlátozottsága miatt nem tudják a gyermek képességeinek maximális kibontakoztatását biztosítani.

A Program elsődleges célja lehető legjobb esély biztosítása a készségek-, képességek kibontakozásához, a lehető legkorábbi életkorban, azon gyerekek számára, akik a legnagyobb szegénységben élnek.

A Program hosszú távú célkitűzése olyan gyerek- és családbarát szolgáltatási környezet kialakítása országos szinten, amely a szülők partneri bevonása és aktív részvétele mellett koragyermekkorban egyenlő esélyt biztosít a veleszületett képességek kibontakozásához, a minél korábbi – lehetőleg 3 éves kortól történő – óvodai részvételhez és a sikeres iskolakezdéshez.

3. A Program alapelvei

A Program a koragyermekkoros nevelésre, tanulásra, gondozásra irányul, és bármilyen, a 0-7 (különösen 0-5) éves gyerekekkel és családjaikkal foglalkozó szolgáltatás szellemiségét és működését meghatározhatja. Valamely szolgáltatás, illetve program az alapelvek együttes érvényesülése esetén képezheti a Program részét.

a) Az életkori alapelv szerint a Program fókuszában a 0-7 (különösen a 0-5) éves gyerekek állnak. A rendszeres szolgáltatások a koragyermekkoros fejlődés ki-

emelt szerepének és a korai beavatkozások bizonyított hatékonyságának megfelelően a képesség kibontakoztatás interdiszciplináris megvalósítását célozzák.

b) A területi célzás alapelve. Az ország területi egyenlőtlenségeit figyelembe véve a Program elsődleges célcsoportját a hátrányos helyzetű kistérségekben, valamint a települési szegregátumokban élő családok jelentik. Ezekben a területeken jellemző leginkább a szociális problémák halmozódása és az erőforrások szűkössége, másrészt itt hiányoznak vagy szűkösek a kisgyerekekre irányuló szolgáltatások. Azokon a területeken, ahol a Program működik, mindenki számára nyitott.

c) Szülőkkel való partneri együttműködés alapelve. A szülők a gyerek első tanítói. A szülők aktív részvétele, a velük való tartalmas együttműködés, a szülői kompetenciák megerősítése, szükség esetén egyéb szolgáltatásokhoz való hozzájutásának segítése a Program meghatározó eleme.

d) Szakmák és szakemberek közötti együttműködés alapelve a koragyermekkor interdiszciplináris megközelítése alapján. Speciális szolgáltatásokhoz való hozzáférés támogatása a korai felismerés és a fejlődési elmaradások kezelése érdekében. Szakmaközi együttműködésben megvalósuló támogatás a gyerekek és a családok számára.

e) A Program célzottságának alapelve szerint a helyi szakembereknek törekedni kell arra, hogy – bár a Program mindenki számára nyitott-a nagy hátránnyal induló kisgyermek maradjanak a Program fókuszában.